

Plnění volebního programu

jak radní
města
plnili svůj
program
2010–2014

Kandidáti na člen-
ství v radě města
vystoupili při volbě
rady v zastupitel-
stvu města dne
1. listopadu 2010
se svým progra-
mem. Na základě
tohoto programu
byla rada města
zvolena do své
funkce.

Programové prohlášení

koalice Občanské demokratické strany a Sportovců pro Novou Paku pro volební období 2010 až 2014.

hospodaření města

1. Základním pravidlem je vyrovnaný rozpočet, v tom smyslu, že město si nesmí půjčovat na provoz.

Výsledek volebního období: Město má v současnosti 2 úvěry, jeden na výkup pozemků v průmyslové zóně a na Slovanech západ, v částce 16,5 mil. Kč, který je kryt hodnotou pozemků. Celková hodnota pozemků ve vlastnictví města v těchto dvou lokalitách činí přes 50 mil. Kč. Druhý úvěr je na čistírnu odpadních vod ve Staré Pace, v částce 28 mil. Kč, ten je smluvně pokryt splátkami ve výši 2 mil. Kč ročně po dobu 15 let od Vodohospodářské společnosti Jičín. Částka úvěru odpovídala spoluúčasti k dotaci. Pro město se tak jedná pouze o průtok částek tak, aby byla financování co nejefektivnější. Úročení tohoto úvěru ve výši pouze 0,38% nad PRIBOR je také nezávislým posouzením ekonomické stability města. Výše úročení úvěru je dána rizikovostí klienta banky.

RATING MĚST (NAD 7000 OBYVATEL) KRÁLOVÉHRAD. KRAJE OD CZECH CREDIT BUREAU 2012				
A	B+	B-	C+	C-
Nová Paka	Hradec Králové	Jaroměř	Trutnov	Dvůr Králové n. Lab.
	Náchod	Rychnov n. Kněž.	Vrchlabí	
	Jičín		Nové Město n. Met.	
	Červený Kostelec		Hořice	
	Nový Bydžov		Broumov	

Ratingová agentura město Nová Paka popsala takto: „Posuzovaná obec velmi výrazně převyšuje rámec srovnatelných subjektů. Ekonomické ukazatele prokazují vynikající finanční stabilitu. Okolní prostředí a ekonomické podmínky regionu dávají velmi dobré předpoklady dalšího rozvoje.“

Co se hodnotí? Především zadluženost obce a tempo snižování zadluženosti. Dále se hodnotí likvidita obce, tedy zda má obec pohotové peníze na účtu v bance. Také se hodnotí struktura příjmů a výdajů. Výhodou jsou poměrově vysoké kapitálové výdaje, a provozní výdaje by měly být nízké. Kladně se hodnotí i získané dotace.

Lze uzavřít, že město Nová Paka si nepůjčovalo na provoz.

2. Úvěr je možný na investici, která přinese do městské pokladny čistý příjem. Úvěrem může být financována dostavba bazénu, ale nejvýše v rozsahu jedné třetiny nákladů. Každý rok (od roku 2011 až do zaplacení faktur) ročně ušetříme 20 mil. Kč na bazén.

Výsledek volebního období: Výstavba bazénu se realizuje bez úvěru. V dubnu roku 2014 bylo na účtech města 83 mil. Kč. Rozhodujícím bylo nové rozpočtové určení daní, které prosadil i Josef Cogan jako poslanec. Nově město získalo přes 13 mil. Kč ročně.

3. Za hospodaření města odpovídají všechny orgány města, klíčový je návrh rozpočtu a návrhy jeho změn. Činnost orgánů se hodnotí (a to i z hlediska odměňování) primárně dle naplňování rozpočtu. Návrh rozpočtu připravuje finanční výbor. Schválení konečného návrhu rozpočtu probíhá na společné schůzi finančního výboru a rady města.

Výsledek volebního období: Projednávání rozpočtu a jeho změn bylo otevřené a odborné. Ve finančním výboru byly zastoupeny všechny politické strany zastupitelstva. Žádná organizace města neměla na konci roku překročený rozpočet z hlediska výdajů. Některé systémové problémy se řešily v průběhu roku navýšením rozpočtu určité organizace. K mírnému navýšení rozpočtů došlo na základě nového rozpočtového určení daní.

4. Poplatek za odpady, ze psa, ze vstupného a z ubytovací kapacity nebude znovu zaváděn. Pokud nedojde ke změnám v rozpočtovém určení daní ve prospěch města Nová Paka, bude od roku 2013 na dvojnásobek zvýšena daň z nemovitosti.

Výsledek volebního období: Poplatky nebyly obnoveny. Vzhledem k novému rozpočtovému určení daní nebylo nutné zvyšovat daň z nemovitosti.

5. Město bude i nadále privatizovat byty a budovy, pokud nejde o budovy důležité z hlediska vzhledu centra města. Město bude vykupovat pozemky důležité pro další rozvoj města, dopravu a zalesnění, pokud je výkupní cena výhodná. Zachová se kapitálový fond.

Výsledek volebního období: Město prodalo cca 25 městských bytů a 4 další budovy, soukromá správa všem privatizovaným bytům prospívá, vlastníci do domů efektivně investují, domy i vypadají lépe. Město vykupuje pozemky a budovy v trase chodníků a silnic a dále pozemky navazující na nynější pozemky města. Podařilo se vykoupit strategické pozemky v proluce vedle staré radnice a kolem Domu dětí a mládeže. Město nyní vlastní 14 hektarů ploch vhodných pro podnikání a 20 hektarů ploch pro bydlení. Dále také kupuje, je-li to výhodné; výkupem pomáháme i v trase obchvatu.

Směrnice č. 1/2003 o dotačním a č. 2/2003 o kapitálovém fondu byly dne 10. 10. 2011 usnesením zastupitelstva č. 107 zrušeny s odůvodněním, že zásady obou směrnic jsou plně akceptovány přímo při tvorbě rozpočtu a vedení zvláštních fondů jen zvyšuje náklady na vedení účtů a administrativní práce.

investiční výstavba

1. Prioritou volebního období je výstavba bazénu, stejně významné jsou stavby s dotací nad 80 %, pokud budou po dokončení v majetku města, zejména je to rekonstrukce MKS. Dále je prioritou stejného, tedy nejvyššího řádu

- a) dokončení průmyslové zóny,
- b) obytná zóna Slovany-západ
- c) proinvestování objemu 4 mil. ročně na silnice, cesty a chodníky.

Výstavbu bazénu zahájíme v roce 2012.

Výsledek volebního období: Výstavba bazénu byla zahájena v roce 2014. Obytná zóna Slovany-západ pokračuje pomalu, situace na trhu stavebních parcel je útlumová, není dostatečná poptávka. Průmyslová zóna je dokončena.

Zásadní dotovanou investicí byla čistírna odpadních vod za 104 mil. Kč, která byla ze 67 % kryta dotací a 30 mil. Kč od Vodohospodářské společnosti Jičín.

Do silnic, cest a chodníků jsme za 4 roky investovali vlastních 25 mil. Kč a 15 mil. v dotacích.

2. Prioritou druhého řádu jsou tyto investice:

- a) 1 mil. Kč ročně na zeleň,
- b) hřbitovní zeď,
- c) roubenka pod klášterem a dále
- d) stavby s dotací nad 50 %, pokud budou po dokončení v majetku města.

Výsledek volebního období:

Do zeleně se investovalo cca 16 mil. Kč, největší investicí je obnova zeleně v rámci celkové revitalizace Jírových sadů. Hřbitovní zeď je celá hotova, poslední, severní stěna stála v roce 2012 celkem 1,8 mil. Kč, včetně dotace 500 tis. Kč.

Roubenka pod klášterem je hotova, včetně dotací stála 4,5 mil. Kč, a je v provozu jako kavárna, dotace byla třetinová.

Staveb s dotací nad 50 % je řada, např. Muzejní náměstí, Střelnice, odstraňování škod po povodních, regenerace sídliště.

Plnění volebního programu

3. Pro osady bude ročně vyhrazeno k jejich rozdělení 400.000 Kč na komunikace a 300.000 Kč na ostatní (jakékoli) investice v osadách.

Výsledek volebního období: Tyto výdaje na osady se každoročně vysoce překračovaly, Štikov má nové hřiště, Radkyně novou autobusovou zastávku, opravenou školu a elektroinstalace v hasičárně, Přibyslav novou asfaltku za 250.000 Kč a snad se ještě stihne nový povrch silnice od hospody ke koupališti, ve Valdově je nový asfalt k bytovce a v centru obce, v Heřmanicích nová klubovna a vyasfaltuje se značná část prodloužené ulice Pplk. M. Semika, v Kumburském Újezdě dětské hřiště, v Podlevíně se opravuje hasičárna komunikace od kláštera, ve Vrchovině je nová řada mostků a cest, dokončují se úpravy hřiště, tam je i nová dřevěná stavba pro společenské akce, zlepšil se také hasičský dům.

4. Dotační fond zůstane v „krizovém“ režimu až do splacení úvěru na bazén. V oboru dotovaných akcí je naším úkolem zajistit:

- a) ZŠ Husitská – zateplení pláště budovy
- b) čistírna odpadních vod
- c) výstavba Muzejního náměstí u klenotnice
- d) pokračování regenerace sídliště
- e) chodník ze Studénky do Kumburského Újezda
- f) přírodní park Střelnice

Výsledek volebního období:

V ZŠ Husitské byla vyměněna všechna okna, spojovací krček má nové topení a zateplenou střechu, plášť budovy má nový nátěr. Čistička je hotova. Muzejní náměstí je hotovo. Sídliště získalo peníze na 2 etapy, v celkové částce 8 mil. Kč (s dotací). Chodník směr Kumburský Újezd se nepodařil, jen k zastávce ve Studénce jsme udělali kousek za vlastní peníze. Přírodní park Střelnice za 5 mil. Kč byl třetí etapou dokončen.

5. Co se týče náměstí – proběhne architektonická soutěž na řešení celého centra města.

Výsledek volebního období:

Architektonická soutěž neproběhla. Pracovali jsme se 3 návrhy řešení Masarykova náměstí, tedy s návrhy, které uspěly v soutěži na konci předchozího období. V nich nás oslovilo hmotové řešení budov v okolí náměstí, doprava po náměstí a uvědomujeme si i širší návaznosti v centru města.

S ohledem na výsledky ankety jsme však další systémové změny v centru odložili až na dobu po dokončení rekonstrukce MKS. MKS mírně zvítězilo nad Masarykovým náměstím v anketě mezi občany města: 1987 občanů podpořilo MKS, 1489 bylo pro náměstí. Příštím volebnímu období by tak měla dominovat rekonstrukce MKS.

V centru města jsme realizovali úpravy, které nemohou být v rozporu s výsledkem plánované architektonické soutěže. Opravili jsme starou radnici – nová okna, nová fasáda.

Veřejné záchody jsou jako nové, a to za 1,7 mil. Kč. Taky jsme opravili chodník na severovýchodě, od Besedy ke kostelu. V západní části je nově udělán chodníkový roh u zelené plochy, tedy naproti Paskalu. Částečně jsme vylepšili zastoupení zeleně a květinové výzdoby. Definitivně jsme zamezili průjezdu ulicí Jiřího z Poděbrad, tam jsou sloupky – předtím tam, přes zákaz, stále někdo jezdil.

6. Obchvat města je dominantně v působnosti ministerstva dopravy, jest to tedy úkolem zástupců v centrálních orgánech; rovněž však na kraji obě strany budou aktivně konat kroky ve prospěch výstavby obchvatu na úrovni krajského Ředitelství silnic a dálnic.

Výsledek volebního období:

Obchvat trpí změnami v zákonech. Nový, velmi efektivní zákon o vyvlastňování z roku 2012 byl hned po volbách do Poslanecké sněmovny zpochybněn. Všichni čekají na nový, který má přiznat 3x až 4x více peněz při výkupech. Vlastníci nechtějí prodávat, a Ředitelství silnic a dálnic se nyní bojí vyvlastňovat – v budoucnu mohou vznikat právní problémy. Velkým problémem je řešení pozemkových úprav v katastru Kumburský Újezd. Nejde ani tak o trasu obchvatu, nýbrž spíše o cesty v okolí obchvatu, které nemohou ústít do obchvatu. Zákon z důvodu bezpečnosti zakazuje přímé ústění polních cest na novou silnici 1. třídy. Cesty tak musí složitě vést nejprve do silnice nižšího řádu, to ovšem vyžaduje zajištění tras přes cizí pozemky. Obecně lze však říci, že Ředitelství silnic a dálnic se skutečně snaží, peníze na přípravu stavby jsou, problém je spíše na straně zákonů.

7. Příprava investic se zlepšila intenzivnější spoluprací samosprávy a investičního oddělení, zejména vyšší participací výboru pro rozvoj.

Výsledek volebního období:

Výbor pro rozvoj se stal klíčovým orgánem města, kde se koncepčně a velice podrobně projednávají investiční záměry města. Zásadním a vysoce propracovaným nástrojem je územní plán. Nový územní plán nabyl účinnosti na sv. Valentýna 2011. V květnu 2013 nabyla účinnosti první změna územního plánu. Nyní se pracuje na územní studii okolí kláštera, je ve fázi projednaného konceptu, po jejím schválení začne příprava druhé změny územního plánu.

řízení města a jeho organizace

1. Při obsazování vedoucích i řadových pracovních míst se budou konat výběrová řízení. Určující budou znalosti, zkušenosti, vzdělání a motivace k výkonu funkce nebo zaměstnání. Pravidelně se budou opakovat výběrová řízení na vedoucí městských organizací.

Výsledek volebního období: Na jednotlivé pozice v městských organizacích se konají sofistikovaná výběrová řízení. Výběrová řízení mají více kol. Nejsme-li spokojeni zcela, výběrové řízení se opakuje.

2. Výběrová řízení na stavební dodávky a služby městu budou organizována s maximální otevřeností, nad rámec stanovený zákonem, a tak, aby město co nejvíce ušetřilo. Samozřejmostí bude zveřejnění všech smluv a kompletní dokumentace výběrových řízení.

Výsledek volebního období: Město má předpis o výběrovém řízení, který je přísnější než zákon; výběrová řízení konáme již od částky 100.000 Kč, zákon to požaduje až od 3 mil. Kč. Výběrová řízení jsou otevřená a soutěží se na cenu podle jasně daných podmínek, což vylučuje různé spekulace.

3. Snížíme počet úředníků na městském úřadě. Prověříme možnosti využití softwarového řešení agendy „území“ (majetku).

Výsledek volebního období: Počet úředníků stoupil o jednoho na investičním oddělení, které řídí výstavbu v rámci všech městských akcí. Na druhé straně byl na odboru školském jeden úvazek zkrácen o 25 %. Softwarové řešení agendy území a majetku nebylo použito.

4. Vedení města provede audit v Technických službách i dalších městských organizacích. Současné vedení Technických služeb podporujeme.

Výsledek volebního období: Technické služby zažily 4 roky reforem, personálních a organizačních. Zásadně byly vybaveny novou technikou. V dalších organizacích města jsme provedli zhodnocení jejich činnosti a hospodaření. Místostarosta Albrecht připravil podrobnou analýzu školských a kulturních zařízení města, finanční výbor ji projednal a využil při sestavování rozpočtu města.

samospráva

1. Jednání všech orgánů jsou veřejná, vykázan může být jen ten, kdo opakovaně i po výzvě ruší jednání. Předem se budou zveřejňovat termíny a plánovaný program jednání.

Výsledek volebního období: Jednání zastupitelstva, rady a výborů jsou veřejná, nikdo nebyl vykázan. Termíny schůzí jsou zveřejňovány. Program schůze je na vyžádání u předsedy nebo sekretáře výboru.

2. Ve všech orgánech se hlasuje veřejně; pokud nejde o bagatelní záležitosti, zapisují se výsledky hlasování po jménech.

Výsledek volebního období: V zastupitelstvu a radě se výsledek hlasování vždy zapisuje po jménech. Ve výborech se hlasuje veřejně, po jménech se výsledek zapisuje pouze v některých výborech.

3. O dalším osudu výherních automatů, bude-li to po změně zákona možné, rozhodne anketa mezi občany při nejbližších volbách (pravděpodobně krajských). O dalších důležitých otázkách, bude-li to možné bez rizika časové prodlevy, rozhodují občané v anketách.

Výsledek volebního období: V době krajských voleb nebylo možné automaty zakázat. (Automaty jsou označovány jako „výherní“, což je nesmysl.) Na základě iniciativy i packého poslance Josefa Cogana byl následně schválen zákon, který umožňuje zákaz automatů. Nečekali jsme na anketu, a jakmile to bylo možné, automaty jsme zakázali. Je obrovským paradoxem, že ve městech, kde léta „bojovali“ proti automatům, se nic nestalo a „bojuje“ se dál. My jsme nikdy nebojovali – protože to nemělo cenu, veškeré zakazy znamenaly jen snížení počtu městem povolených, které byly rychle nahrazeny nebezpečnějšími automaty v pravomoci státu, na kterých se dalo prohrávat pětikrát rychleji. Výnos z automatů pro město byl ročně 4 mil. Kč, o tyto peníze do rozpočtu města jsme přišli, avšak v kapsách občanů zůstane přes 11 miliónů Kč, které předtím hodili do „bedny“.

4. Zvýší se nároky na kvalitu a množství práce výborů a celé samosprávy.

Výsledek volebního období: Kvalita a výstupy práce výborů a osadních výborů se zlepšily. Výbory rozhodují na místě samosprávy ve vyhrazených úsecích; rada nebo zastupitelstvo měnily rozhodnutí nebo stanovisko výboru nebo osadního výboru jen ojediněle a po komunikaci s výborem. V osadách se konaly všeobecné volby do osadních výborů.

služby občanům

1. Kvalitní činnost všech městských organizací a vstřícnost vůči občanům je samozřejmostí.

Výsledek volebního období: Snažili jsme se, snad to tak vnímají i občané.

2. Městský úřad i ostatní organizace města pomáhají podnikatelům vytvářením podmínek pro jejich hospodářskou činnost.

Výsledek volebního období: Především jsme podnikatelům život nijak nekomplikovali. Snažíme se navýšovat celkový podnikatelský potenciál města, dobrou správou a infrastrukturou.

Město Nová Paka vyhrálo cenu pro nejlepší město pro byznys v České republice v roce 2011.

3. I po snížení státního příspěvku na výkon státní správy bude rozpočet města poskytovat na chod městského úřadu částku 8 mil. Kč.

Výsledek volebního období: V prvním roce volebního období se snížila státní dotace na úředníky o 1,5 mil. Kč, na to jsme reagovali snížením platů úředníků o 5 %, tím jsme udrželi příspěvek na 8 milionech Kč (přitom úřad vybere 4 miliony na správních poplatcích). Nicméně v průběhu volebního období se nám takto nízký příspěvek nepodařilo udržet, zejména s ohledem na investiční výdaje v budově radnice, je tam nový archiv a spisovna. V roce 2014 pak činil příspěvek samosprávy na chod úřadu 8,5 mil. Kč.

4. Bude-li pokračovat katastrofální stav a. s. SAZKA a ČSTV, bude třeba podpořit provoz sportovišť ve městě, nikoliv ale chod sportovních oddílů.

Výsledek volebního období: V roce 2011 byly na sport vydány 3 mil. Kč, v roce 2014, po krachu Sazky, to bylo 5 mil. Kč.

Plnění volebního programu

5. Městská policie se ruší k 31. 12. 2010. Bezpečnost ve městě bude napříště zajišťovat Policie ČR a na přechodech při cestách do škol uniformovaná služba zajištěná městem. Instalují se informativní radary na vjezdech do Nové Paky na silnici I/16, ve Vrchovině a Kumburském Újezdě. Zvýšíme bezpečnost chodců instalací výstražné světelné signalizace u přechodů.

Výsledek volebního období: Městská policie byla zrušena k 31. 12. 2010, úspora tak činila 2,7 mil. Kč. Město Nová Paka zůstalo, z hlediska počtu trestných činů v přepočtu na obyvatele, nejbezpečnějším městem v kraji. Je zajímavé, že po zrušení městské policie se ve statistikách kriminalita na území města snížila. V ranních hodinách byli na třech nejdůležitějších přechodech ve městě pracovníci města, kteří dohlíželi na bezpečnost. Radary celkem za 280 tis. Kč jsou instalovány v Kumburském Újezdě, Vrchovině a Štikově.

6. V případě potřeby rozšíříme terénní pečovatelskou službu.

Výsledek volebního období: U pečovatelské služby se postupně snížil počet rozvezených obědů, na 21 000 v roce 2013. Zvyšuje se však počet hodin přímého poskytnutí služby klientovi, a to na cca 6000 hod. ročně.

Rudolf Cogan
odpovídal za:

1. **participaci občanů** – ankety, účast na orgánech, brání na váhu názorů veřejnosti
2. **finance (i rozpočet)** – rozbor hospodaření, shromažďování podnětů, návrhy pro finanční výbor, realizace závěrů
3. **právní problematiku** – právní rozbor, smlouvy, řízení před soudy a úřady
4. **bezpečnost a krizové řízení** – v dopravě, veřejný pořádek
5. **rovnost občanů v právech i povinnostech** – se všemi se musí zacházet stejně
6. **jednání města navenek** – vystupování jménem města, právně i mimo právní vztahy
7. **otevřenost – jak z hlediska práva, tak politiky** – aby lidi do toho mohli mluvit, resp. měli by, Achát a např. diskuze na webových stránkách, aby zůstala svobodná
8. **mediální výstupy města** – komunikace s tiskem, rozhlasem, televizí
9. **práci zastupitelstva** – svolávání schůzí, pořad, organizace schůze, zápisy, zveřejňování
10. **výbory zastupitelstva a osadní výbory** – aby věděly, co mohou a co mají dělat, a aby je ostatní orgány respektovaly
11. **zajišťování dotací** – sledování nabídek, vytváření rezerv na spolufinancování, šíření informací
12. **výkon přenesené působnosti** – realizace zákonem předepsaných úkolů, které nám uložil stát, budeme ji vykonávat v předepsané kvalitě, za peníze, které nám stát poskytl
13. **strategie a koncepce** – výhledy do budoucnosti, ucelené materiály řešící dlouhodobě nějakou otázku nebo oblast (např. problém náměstí)

14. **analýzy – činnosti orgánů a organizací** – co se v nich děje z různých hledisek
15. **tvorbu a přejímání myšlenek** – sledování odborné literatury, periodik, konference, přispívání do nich
16. **image a prezentaci města** – aby město mělo pozitivní image, dobře zapamatovatelné a používané logo nebo jiný znak

Josef Hendrych
odpovídal za:

1. **vzdělávání** – výchova dětí
2. **kulturu a umění** – koncepční činnost institucí, ale nejen institucí zřízených městem
3. **spolkový život** – rozumná výpomoc spolkům, zájem o jejich činnost a jejich prezentace jako důležité součásti města, spravedlivě z hlediska důležitosti pro město, nikoli dle aktivismu vedoucích funkcionářů, starosta bude představitele místního spolku přijímat obvykle jednou ročně, alespoň jednou za čtyři roky
4. **územní plán a urbanizaci**, dokončení přípravy územního plánu a jeho schválení, na schválení v nejbližší době budou navazovat aktualizace
5. **pozemky** – nákupy, prodeje, nájmy, užívání – aktivně, ale promyšleně
6. **formální události** – vítání občánků, sňatky, výročí, pohřby
7. **ochranu památek**
8. **řešení stížností, peticí a podnětů** – aby byly řešeny, někdo se věcí zabýval a aby se stěžovatel či petičníci dozvěděli výsledek, pozitivní nebo negativní
9. **práci rady** – návrh programu, zápis, jeho zveřejnění, kontrola plnění

Pavel Bouchner
odpovídal za:

1. **stavební investice** – výstavba, rekonstrukce, opravy, zejména provádění, výběrová řízení
2. **dopravu** – místní úprava, značení, autobusy, vlaky – jízdní řády
3. **silnice, chodníky, cesty, náměstí** – stav i rozvoj nových
4. **veřejné osvětlení** – lampy
5. **správu a privatizaci budov a bytů** – evidence, pronájmy, návrhy prodeje, opravy
6. **cestovní ruch** – podpora, velice obtížné

Vladimír Roučka
odpovídal za:

1. **sociální věci** – rozhodování o poskytování služeb dotovaných městem, sledování kvality služeb, podporování, podpora úsekovým sdružením
2. **zdravotnictví** – vytváření podmínek pro práci lékařů, v městských, ale i jiných budovách, spolupráce s krajskou nemocnicí
3. **zmírňování sociální stratifikace** – různé příčiny – bohatství, vzdělání, původ, někdy určitě lze, někde nepomůže nic

Marek Nýdrle
odpovídal za:

1. **lesy a zeleň** – městská zeleň, tedy parky, podél komunikací, louky, zalesňování, rozsah i kvalita, údržba i investice
2. **hřbitovy**
3. **ochranu životního prostředí** (voda, vzduch, krajina, příroda) – sledování činností, které to ovlivňují, a zasahování
4. **informační technologie** – vybavení výpočetní technikou, veřejný internet
5. **odpady** – zajištění jejich likvidace

